

PRZEGLĄD TYGODNIOWY.

Postępy—

głodu i cholery w Indjach, samorządu w Australii, rozruchów w Chinach, a Roberts'a w Afryce.

Z Indj Wschodnich nadchodzą łobowe wieści o szerzeniu się cholery głodowej. Pomimo zasiłku pieniężnego z Berlina wzmaga się ta klęska w zatrważający sposób. Już nawet kalifornijscy mieszkańcy wnieśli do kongresu memorandum celem nakłonięcia do udzielenia pomocy cierpiącej ludności indyjskiej, lecz senator Hale ze stanu Maine uchylił projekt do litosci lakoniczną uwagę, iż kraj ten zostaje przecież pod opieką państwa, którego setki milionów na zgniecenie republik afrykańskich. Wprawdzie zaręczył prezydent angielskiego ministerstwa, lord Salisbury 29 maja na kankencie konserwatystów londyńskich, że wojna z republikami afrykańskimi toczy się jedynie i wyłącznie celem uszczęśliwienia tamtejszych mieszkańców i w obrocie praw angielskich poddańców, uciskanych przez Boerów—że oszczędzaniem i szlachetnością kłamstwem są wszelkie twierdzenia, jakoby Anglia z łakomstwa na złoto tego kraju przelewała krew swych obywateli. Ale cóż to pomoże wobec faktu, że wiara polityczna tak się nadpsuła w ciągu XIX wieku, że nie ma już kto wierzyć najuroczystszych zapewnieniom mężów stanu.

Równocześnie postępuje i uczucie samodzielności u Australczyków, zostających dotąd jako pojedyncze kolonie pod gubernatorami angielskimi. Delegaci tych kolonij angielskich w Australii przybyli do Londynu z gotowym projektem utworzenia Stanów Zjednoczonych australijskich. Z tego zaś projektu nie pozwalają Australczycy parlamentowi angielskiemu nie ująć, ani dodać, zostawiając rządowi angielskiemu tylko zatwierdzenie go co do litery lub odrzucenie. Według tego planu miałyby Stany Zjednoczone australijskie swą własną ustawę cłową i różniłyby się tylko o tyle od amerykańskich, że obok dwuizbowego ciała prawodawczego miałyby namiestników królów angielskich zamiast wybieranego co 4 lata prezydenta. W razie niegodzenia się rządu londyńskiego na ten projekt wypadałoby im znów wysłać siłę zbrojną do Australii lub rzucić się całkowicie opieki nad tamtejszymi kolonijami.

Chińskie towarzystwo Bokserów postępuje znów w patryotycznym zapale względem wypędzenia wszystkich przybyszów, nie mających warkoczów, z obszarów Państwa Niebieskiego. Wzrasta ono nawet codziennie napływem niezadowolonych z prowincyj północnych i jest w tem przekonaniu, że sprzyja temu ruchowi tak cesarzowa wdowa jako też książęta Kang-Yi i

Ching-Tuan; spodziewają się nawet, że połączy się niebawem z nimi armia Mandżurii. W dniu 29. maja wysłano z Tien-Tsin do Pekingu zbrojną siłę zbrojną w liczbie 356 ludzi, składającą się z Amerykanów, Francuzów, Anglików, Włochów, Rosyan i Japończyków na ochronę konsulów obojczych państw, a w Taku stoi 23 okręty w pogotowiu: 9 rosyjskich, niemieckich, angielskich i francuskich po 3, amerykańskich 2, japońskich 2 i włoski 1.

Postępy jen. Roberts'a są wedle depesz londyńskich nawet o wiele prędsze niżeli w istocie. W środę bowiem zeszłego tygodnia była już część jego armii w Johannesburgu i w Pretorii, podczas gdy we czwartek nie zajęła jeszcze Johannesburgu, a w sobotę jeszcze się nie poddała Pretoria. W środę i czwartek zdobyto Pretorię bez dobicia miecza. W sobotę, tj. za dwa dni później nadeszła wiadomość, że generałowie angielscy Rundle, Colville i French nie tylko dobywali miecza, ale nawet niczego nim nie zdobyli, przeciwnie stracili: pierwszy 32 w poległych i 150 w rannych; drugi 8 w zabitych, a 4 oficerów i 32 szeregowców rannych; trzeci 2 ludzi w poległych i 27 w rannych. Połączenie nad rzeką Vaal jest nadto przecięte, skutkiem czego prawdopodobnie szły wszelkie wieści w ciągu ubiegłego tygodnia z teatru wojny na domysł, gdyż właściwe zajęcie Pretorii nastąpiło dopiero we wtorek, 5. czerwca o godzinie 2. po południu.

ZYGMUND SAMOLEWICZ

— jeden z mężów najzasłuższych na niwie publicznego wychowania, okrył przez zgon swój żałobą nie tylko serca najbliższych sobie, ale także uczuć w zawodzie i byłych uczniów swoich. Zastąpił go, położone około dobra szkoły i młodzieży, tak żywo tkwią w pamięci wszystkich, że kiedy za inicjatywę Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych powzięto myśl umieszczenia w jednym z lwowskich kościołów tablicy, która by przyszłym także przypominała pokoleniom, z łaskawością zebrano sumę, potrzebną do jej urzeczywistnienia. Epitafium, stanowiące piękny dowód pietyzmu koleżów i świadectwo serdecznej wdzięczności uczniów, zawiera w górnej części popiersie zmarłego z kararyjskiego marmuru, w dolnej stosowny napis na marmurze belgijskim, całość zaś, ujęta w ramy z krajowego alabastru, świadczy chlubnie o projekcie prof. Weiss'a i o wykonaniu rzeźbiarza-artysty. T. Dykasa. Odbudowę w kościele OO. Bernardynów nastąpiło w poniedziałek, dnia 21. maja o godzinie 11. przed południem po uroczystym nabożeństwie żałobnym, we czwartek zaś dnia 24. maja o godzinie 12. w południe odbyło się w auli gimnazjum Franciszka Józefa posiedzenie lwowskiego Koła Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych, na którym poseł Soleski, wieloletni kolega zmarłego w zawodzie, przedstawił jego działalność na tle współczesnych stosunków.

Domysły względem zaboru.

Podczas gdy Anglia zajęta w południowej Afryce podbojem republik, krąży już domysły względem francuskiego planu na północy tego kontynentu. Anglii nie wypada obecnie widzieć ani słyszeć, co jej rywalka w północnej Afryce czyni lub czy nie zamierza, zaś inne państwa za mało w tej sprawie interesowane, a nawet nie wypadają bawić się w jakąś opiekę nad Maurami w Maroku, skoro się nie zabawiły w opiekę nad Boerami. Wywodzą więc domysły, że Francuzi zajmą Maroko równocześnie, gdy Anglia południowo afrykańskie republiki wojuje.

Francuzi mężowie stanu nie myślą może nawet o tem, a gdyby nawet myśleli, to w takim razie trzymają się tylko mody panującej (zagarniania jure caduco).

ŻELÓWROGA PRZEPowiednia.

— „Gazeta Kolońska” publikuje list sekretarza stanu, datowany 26 kwietnia, a zawierający następujące wnioski: „Rząd angielski przyrzekł wprawdzie narodowi swemu, że koszt wojny zapłaci Boerowie. Ponieważ zaś nie będą zdolni do uskutecznienia tego trudnego zadania, przeto musi Anglia te sumy z kopalni złota wydobyć, a tem samem połowę zysku z tych kopalni opodatkować, podczas gdy Transvaal nigdy takiego podatku nie nakładał.

Oprócz tego będzie musiała Anglia utrzymywać garnizon pięćdziesięciu tysięcy żołnierzy, co także kosztem kopalni złota nastąpi. Jak tylko wojśko odwołają przyjdzie do rewolucji, która już nie lata lecz wieki trwać będzie. Będzie to dla Anglii niewyczerpane źródło kłopotów, uciążliwości i krwi rozlewu.

Z Filipin.

Oberszt Liscum donosi, iż za wpływem prezydenta z miejscowości Tarlac oddano mu 31 karabinów, skradzionych z pułku 9. pieszego w grudniu zeszłego roku. W Candaba spłonęły budynki we wartości \$100.000 w przeciągu tygodnia.

Pomimo ustawicznych wiadomości o zwycięstwach, okazywały się ze sprawozdania sekretarza wojny następujące straty we wojsku amerykańskim na Filipinach od dnia obsadzenia wysp do 24 maja 1900:

Poległo w bitwach lub zmarło skutkiem otrzymanych ran 48 oficerów i 608 szeregowców; skutkiem choroby umarło 22 oficerów i 1138 szeregowców; samobójstwo popełniło 7 oficerów i 77 szeregowych, w tymże samym czasie było rannych 128 oficerów 1836 szeregowców, których rany nie były śmiertelne. Ogólna liczba wojska wynosiła 30 kwietnia 2.326 oficerów i 61.272 szeregowców.

Audyencya trzech biskupów.

Amerykańscy pielgrzymi przybyli przed samym świętem Zesłania Ducha św. do Rzymu. Jego Świętobliwość, Papież Leon XIII, rozmawiał na nadzwyczajnej audyencyi z J. E. arcybiskupem dycezyi St. Lois i J. E. arcybiskupem dycezyi Nowego Orleanu tudzież z J. E. biskupem ze Sault St. Marie. Przedmiotem rozmowy był katolicyzm w Ameryce. Jego Świętobliwość wyraził ubolewanie nad tem, iż tak w Północnej jako i w Południowej Ameryce zdaje się dyscyplina w sprawach katolickiego kościoła rozluźniona. Niektórzy księża kościoła zdają się zapominać, iż utrzymywanie tej dyscypliny jest najgłówniejszym zadaniem i obowiązkiem, każdego pałata. Jego Świętobliwość podniósł z naciskiem tę okoliczność, że katolickiego kościoła nie można unarodowić; że nie ma włoskich ani amerykańskich katolików, lecz wszyscy są rzymsko-katolickimi chrześcianami.

JENERAŁ CIERPIĄCY NA POMIESZANIE ZMYŚLÓW.

Według wiadomości z Londynu nie nastąpiło żadne polepszenie w stanie słabości umysłowej lorda Methuen. Ma on częstokroć całymi godzinami wokół chodzić i sam do siebie różne monologu mawiać. Niedawno przybyło do niego dwóch korespondentów gazet na miejsce, odległe o milę od placu potyczki, którą w tymże czasie staczali jego ludzie. Zastali go chodzącego w okół i gestykulującego. Gdy zobaczył nadchodzących, wznosił rękę i zawołał: „Niech do mnie żaden nie mówi, bo strzele, gdyby to który uczynił. Jest on istotnie pozabawiony komendy i daje sobie na tem zależeć w sztabie, aby nie ważnego nie przedsięwziął, ale czemu go nie odwołano, to tajemnica — tylko lordom wiadoma.

PRAWDZIWE GOTAJSKIE KIELBASY.

Szczególnie ulubiane w Berlinie kielbasy pod nazwą prawdziwych gotajskich straciły nagle smak u amatorów, jak tylko berliński inspektor placów targowych i straganów wyszedł i sprawdził ich rzeczywiste pochodzenie i materiały ich części składowych. Miejscem ich fabrykacji jest mianowicie Eisenberg pod Dreznem, gdzie dostarczają materiały na nie stare wybrakowane szkapy od omnibusów i od konnej kolei ulicznej. Fabryka ta ma także filię w Berlinie, gdzie był dotąd dobry odbiór na ten przysmak, lecz obecnie zakazała policja sprzedaż takowego

WOJSKOWY STRAJK WE VERDEN.

Strajki w Niemczech tak się rozpowszechniają, że nawet garnizonem stojącym w Verden pułk artylerji polowej zastrajkował wobec niektórych sal do tańca w tem mieście. Strata stąd dotyka podobno zarówno właścicieli sal jak i piękności verdenkie.

Awantury w parlamencie.

We wiedeńskiej radzie państwa rozpoczęli Czesi obstrukcyę pomimo, że im tego odradzali nie tylko sprzymierzone stronnictwo z prawicy, ale nawet najbliżsi przyjaciele i zwolennicy, mianowicie cesarska szlachta feudalna.

Krąży pogłoski, że przedstawiciele tej szlachty, którzy brali udział w posiedzeniu klubowem Młodoczechów, stanowczo odradzali obstrukcyę. Pomimo tego, uchwalił klub, wprawdzie po bardzo ożywionej dyskusji, rozpocząć ją bez zwłocznie, ale uchwała zapadła tylko większością głosów.

Dość poważna mniejszość była przeciwną obstrukcyi. Znajdowali się pośród niej wybitni członkowie klubu, w tej liczbie przew. p. Engel, który bezpośrednio po uchwaleniu, złożył przewodnictwo klubowi, Stanowisko Polaków jeszcze nieodecydowane. P. Jaworski ostatecznie wprawdzie twarzą przy znanej rezolucji lwowskiej, ale poczęli go znówu teroryzować znani machery parlamentarne komisji.

Posiedzenie było bardzo ważne i znamienne, nie tylko ze względu na przedłożone przez rząd projekty językowei bardzo jasnej mowy programowej prez. ministrów Koerbera, ostrzegającej przed rozwiązaniem Izby, ale również ze względu na współudział galeryi w „akcyi” parlamentu.

Tym razem obraz był oryginalny, bo krzykaczami nie byli zwykli demonstranci, lecz przemysłowcy z dolnej i górnej Austrii, którzy, aż nadto wyraźnie demonstrowali przeciw obstrukcyi. Podczas opróżniania galeryi i potem przy głosowaniach imiennych, panowało „ożywienie”.

Wielu przemysłowców wzbraniało się opuścić galeryę i słysząc było okrzyki: „Precz z bandą, która kradnie ludowi po 10 zł. z kieszeni,” „Precz z Czechami!” „Jesteście zdrajcami ludu, zapłaceni komedjantami!” Chłopsko-socjalni pp. Bielhovek i Wohlmeyer biorą również udział w okrzykach, z czeskiej strony odpowiadają Strasky i Krumholz, zastrzegając awanturę. Związczą pomiędzy Krumholzem i Bielhovekiem przyszło do ostrego starcia, aż nareszcie przyjaciele Krumholza wzięli go za koltierz i odprowadzili na jego miejsce.

Bielhovek wola do Straskiego: „żydowski szubrawcze!” Gregorig apostrofuje go: Jest nie do uwierzenia, że taki szubrawczy żyd może tak ludzi podżegać.

W tym uprzejmym „parlamentarnym” tonie toczyła się dalej dyskusja.

Wohlmeyer: Jest to łajdactwem tak czas marnować.

Pacak: Możesz pan cały Wiedeń sprowadzić na galeryę — to nas wcale nie krępuje.

Bielhovek: Poczekaj no pan tylko!

Wohlmeyer: Chłopi i przemysłowcy idą na zebrzy!

Pacak (wskazując na Straskiego): Tam siedzi żyd — podżegacz. To wasz przywódca! Wszak ustawa leży przed wami, obradujcie. Nie macie prawa teraz prowadzić obstrukcyi. To jest łajdactwo. Jesteście bandą!

(Wielkie hałasy i krzyki). Przy następnym imiennym głosowaniu, powiada Wohlmeyer, gdy wywołano jego nazwisko: „Panie prezydencie, jak długo jeszcze w tej Izbie będą biednym ludziom kraść pieniądze z kieszeni. Wstyd i hańba!”

Sileny: Wyście przez trzy lata oszukiwali. Nauczylismy się tego od was.

Wohlmeyer: Wy unieście zliwicie wszelkie ekonomiczne reformy, ponieważ stoicie pod komendą żyda Straskiego. (Wołania u chr. soc. Precz! precz z nimi)

Wicepr. Prade do W.: Proszę pana, nie wolno motywować przy głosowaniu. Podobnie zachowuje się przy następnym z kolei imiennym głosowaniu Gregorig, wołając: „Abzug, żydzie! Powieście tego żyda!”

Wohlmeyer: To niesłychane. Oni sobie na coś podobnego pozwalają tu, w sercu Austrii, we Wiedniu.

Sileny: Żyd Wohlmeyer niech milczy! (wielka radość).

Wohlmeyer chce odpowiadać, ale go Lueger uspokaja. O godz. 5 po południu zamknięto posiedzenie i zapowiada wśród ogromnej wesołości Izby, następne posiedzenie z dalszym ciągiem porządku dziennego. Na następną dzień przystawiali Czesi znówu tysiąc petycyj.

ORYGINALNY GOŚĆ.

Do hotelu „Pod złotą rybą”, przy ulicy Greekiej we Lwowie zajechał tajemniczy gość. Kazał sobie dać pokój poczem, obejrzawszy go, wyszedł na korytarz.

Po chwili przedstawił się gościom i kelnerom hotelu widok oryginalny. Gość tajemniczy stał na korytarzu, twarzą zwróconą do ściany, w ten sposób, że nosem prawie jej dotykał. Z początku myślało, że gość żartuje sobie ze służby w nadmiarze dobrego humoru. Minęła jednak godzina, a gość nie zmienił swej pozycyi. Stał jak mur, nie ruszał się z miejsca. Gdy druga i trzecia godzina mijała a gość dalej obserwował białe centki muru, służba poczęła się niecierpliwić.

Nadszedł gospodarz i zapytał oryginała, dla czego nie idzie do pokoju, nie otrzymał jednak żadnej odpowiedzi. Wszelkie dalsze zapytania nie były również wstanie pobu dzić nieznajomemu do odpowiedzi. Nie żądał jada, nie napoju, nie odwracał się wcale, milczeniem zbywał wszelkie uwagi, pod jego wystosowane adresem.

Wreszcie gdy i wieczór na stał, a gość wciąż stał jeszcze, zniercierpliwiony gospodarz zawezwał interwencyi policyi, ażeby pozbędzie się wreszcie niezwykłego gościa, albo też użyciem energiczniejszych środków przyprowadzić go do pewnej umysłowej równowagi.

Czy nieznajomy jest wariatem, czy też uczynił jakieś votum lub też zakład — nie wiadomo, na razie zaopiekował się nim komisaryat.

Aresztowane narzędzia przemysłu.

W Nowym Yorku aresztowano 2 czerwca trzech młodych ludzi, usługujących większego kalibru przemysłowcom na szkodę skarbu Wujy Sama. Niejacy bracia Morgan zostawali w związku z klerkami pierwszorzędnymi domów handlowych, dla których odnawiali dostarczane im stemple używane. W ciągu zeszłego tygodnia wynajęli wyżej wymieniani bracia pokój, zmieniając prawdopodobnie swe dotychczasowe mieszkanie na dogodniejsze. Ponieważ za wiele wizyt mieli nocną porą, więc gospodyni domu, podejrzewająca owe nocne wizyty, powiadomiła o nich policję. To było powodem, że i detektywi zrobili wizytę podejrzewanym lokatorom i to w ich nieobecności. Znalaziono pudełko ze stemplami już odnowionymi we wartości \$1.000 a w innej skrytce z \$1500, z których przeszło połowa była już oczyszczona ze śladów skasowania. W jednym pudełku z naleziono dwie flaszeczki z tynkturą, przeznaczoną do czyszczenia śladów skasowań na stemplach. Później aresztowano jeszcze trzeciego młodzieńca, spółnika braci Morganów, który zeznał, iż dawniej zatrudniony był w biurze niejakiego Seaburyego, gdzie jego rzeczą było bezwartościowe papiery oczyszczać ze stempli. Aresztowani twierdzą, że na czele tego przedsięwzięcia stał inny młody mężczyzna, oni zaś byli tylko prostymi wyrobnikami i wcale nie przeznawali, iżby się przez swą czynność jakiegos przekroczenia mieli dopuszczać. Rozumie się, że mimo ich takiego mniemania o niewinności tej zabawki będą mieli proces przed związkowym sądem przysięgłych.

UPADEŁA POPRAWKA.

Dwudniowa debata nad poprawką konstytucyi, mającą oddać prawo regulacji trustów w moc kongresu spełza na niczem przy głosowaniu nad nią. Według konstytucyi potrzeba do przyjęcia takiej poprawki dwóch trzecich części głosów wszystkich członków Izby. Za przyjęciem poprawki głosowali republikańscy z wyjątkiem dwóch tudez pęciu demokratów. Przeciwni oddaniu w moc kongresu sprawy kartelów („trusts”) głosowali w przeważnej liczbie demokraci i wszyscy populiści. Podczas debaty nad tym przedmiotem nie obeszło się bez przycinków satyrycznych, którymi nacechowano nieużyteczność projektowanej poprawki. Każdy więc stan będzie nadal za pomocą swej legislatury decydował i nadal o losie kartelów na swym obszarze.

Nasi kolektorzy.

ADAM RYBARCZYK I FRANCISZEK KEMPA kolektują w tym tygodniu wszelkie należności nasze tak za „Katolik” jak za „Źródło” i ogłoszenia w Milwaukee.

KATOLIK
wychodzi w każdy Czwartek.

ABONAMENT:
W Stan ch Zjed. za rok cały \$1.50
Razem z tygodnikiem "Zródło" 2.00
Numer pojedynczy.....3c
W innych krajach.....2.00
Wszelkie listy i korespondencje
adresować należy:
Prof. JOHN KUK,
Cor. Lincoln & 1. Ave.
MILWAUKEE, WISCONSIN.
Wydawca: Ks. W. GRUTZA.
Entered at the Milwaukee P. O. as
second class mail matter.

ADVERTISING RATES:
Space Week Mo. 3 Mo. 6 Mo. 1 yr.
1 inch 50c \$1.25 \$2.50 \$5.00 \$10.00
2 inch 1.00 2.50 4.50 8.00 15.00
3 inch 1.50 3.75 6.25 12.00 20.00
4 col. 2.50 5.50 10.00 20.00 30.00
5 col. 4.50 12.00 20.00 30.00 50.00
1 col. 7.00 20.00 30.00 40.00 100.00

Jubileusz Brazylii.

3 maja obchodzono w Brazylii wielkimi uroczystościami pamiątkę 400 letnią odkrycia. Dziewiątego marca 1500 roku opuścił brzegi Portugalii Cabral z 13 okrętami i załogą 1200 ludzi ze zamiarem dostania się do brzegów Indyj. Tym razem wybrano drogę na zachód. Przy boku Cabrala znajdował się doświadczony podróżnik, Bartłomiej Diaz. Postanowiono o ile tylko będzie możliwem, jak najdłużej płynąć północną stroną równika. Zbyt wierne trzymanie się tego postanowienia, zaprowadziło flotę Cabrala do wschodniego wybrzeża południowej Ameryki i było przyczyną przypadkowego odkrycia Brazylii. Wieczorem we wtorek wielkanocny, 21 kwietnia, r. 1500, dojrzano na horyzoncie szczyty gór (dzisiejszą górę wielkiej nocy w stanie brazylijskim Espirito Santo). Nazajutrz rano dotarło do lądu, Cabral został tam tylko do 2 maja, a sądząc, że odkrył wyspę nową — nazwał ją Santa Cruz. Następnego roku wysłał król Emanuel trzy okręty, które dotarły do Brazylii dzisiejszej i poznały jej wybrzeża.

Dopiero jednak w jakie 10 lat otrzymał nowo odkryty kraj nazwę "Brazylii" — prawdopodobnie od czerwonych drzew, które w znacznej ilości się tam znajdowały. Odkrywcy nie znaleźli na nowej ziemi, ani skarbów nadzwyczajnych, jakie dały Mexico i Peru, ani licznych rąk roboczych. Nieliczone niewilizowane hordy Indian dzierżył kraj w posiadaniu. Dopiero więc w jakie 50 lat po objęciu w posiadanie rozpoczął się słaby ruch kolonizacyjny. Portugalia popadła następnie pod władztwo Hiszpanii, a to wstrzymało na długi czas kolonizacyę.

Dzisie Brazylii wypełniają w następnych stuleciach krwawę walki przeciw Francuzom, Hiszpanom, głównie zaś Holendrom, którzy pod wodzą Maurycego Nassauskiego dokonali byli nawet początkowo szczęśliwego podboju kraju. Dopiero w r. 1715 zbadano po raz pierwszy lesiste okolice stanu południowego Rio Grande de Sul, w którym od r. 1824 tak bardzo wzmożył się ruch kolonizacyjny. Wyprawy Napoleona z r. 1807 były powodem przesiedlenia się dynastyi portugalskiej z Lizbony do Rio Janeiro, stolicy kraju po upadku Bahii. Wzmogło to nadzwyczaj ruch kolonizacyjny, z powodu jednak północno-amerykańskiej wojny o niepodległość, zaczęła się wśród ludności budzić chęć usamowolnienia politycznego tak, że jedynie przez ogłoszenie niezawisłości od Portugalii zdołał regent Don Pedro uratować kraj dla dynastyi Braganckiej. Na-

stępca jego Pedro I. był cesarzem słabym, zaś Pedra II. zdezonizowała rewolucya 15 listopada, 1889. Republika brazylijska, rządzona z początku dyktaturą wojenną jenerów Fonseca, a później Peixota, przeżyła bardzo ciężkie chwile, niepokojona licznymi rozruchami, ale zwyciężyło zdrowie społeczne i d. 1 marca 1894. Gdy przystąpiono do wyboru nowego prezydenta, nie było już potrzeby składać władzy w ręce wojska.

Pod rządami 4 go z rządu prezydenta Manoela Feraz de Campos Sallos, poprawiły się finanse kraju i rozwinął się bujnie przemysł i handel.

ILE KOSZTUJE ANGLIĄ JEJ NAJAZD NA BOERÓW.

Wedle preliminarza angielskiego ministerstwa wojny wynosić będą wydatki na kampanię w Afryce do chwili zawarcia pokoju i wycofania wojsk 114 milionów funtów szterlingów czyli 570 milionów dolarów. Gdyby sumy tej użyto w Anglii Irlandyi i Szkocyi na cele religij, dobroczynności i oświaty, paten czas nie byłoby w całym państwie ani jednego biednego, któryby potrzebował zebrać.

Moznaby wybudować tyle szkół, że wszystkie dzieci mogłyby otrzymać elementarne wykształcenie. Wszystkie kościoły, zakony dobroczynne i szpitale otrzymałyby dostateczny fundusz żelazny na pokrycie swych potrzeb.

W całym państwie można by pobudować bezpłatne muzea i czytelnie, a 50 tysięcy misyonarzy możnaby wysłać pomiędzy półdzikich barbarzyńców.

A zamiast tego wzbogaci się banda żydowskich dostawców broni i sukna, zaś państwo się zadłuży. Kilkadziesiąt tysięcy ludzi zginie, a potoki krwi zaleją piaszczyste pustynie Afryki południowej. Imi-mowoli nasuwa się pytanie, jak królowa angielska, stara kobieta, nad grobem stojąca, której dni są policzone, mogła zezwolić na tę rozbojniczą wojnę pod koniec swego życia. Czy królowa Wiktorrya zdoła zapomnieć, że ko-palnie złota i dyamentów, o które Anglicy walczą, obryz-gane są krwią ludzką, a o-blane łzami wdów i sierot. Anglicy za mało jeszcze majątków narabowali w całym świecie? I jak śmiać oni po tym krwi rozlewie, śpiewać hymn za Królową do Wielkiego Boga, który wszystkie zbrodnie karze, jeżeli nie na tym, to na tamym świecie? P. w A.

PADEREWSKI WRACA DO EUROPY ZEBRAWSZY \$171,500

Nasz rodak i sławny pianista Ignacy Paderewski był wraz ze swoją żoną 18 z.m. na pokładzie okrętu "Promenade Oceanic", gdy ten opuścił port nowojorski w drodze do Europy. Po krótkim pobycie w Anglii uda się Paderewski do Drezna i przygotowuje swą operę "Manru" na występ w listopadzie. "Miałem bardzo korzystny sezon" oświadczył Paderewski "i znów odwiedzę z przyje-mnością niedługo Amerykę. Nie uczyniłem żadnych przygotowań do swego powrotu do Ameryki, lecz polubiłem bardzo amerykańskie towarzystwa, a zwłaszcza tych amerykańców, z którymi obcowalem." Hugo Goerlitz maza-ner Paderewskiego miał ze sobą czek na \$171,500 czyli dochód z występów w Ameryce.

O polakach ewangelikach

w Prusiech podaje "Zwiastun Ewangeliczny" wiazankę zajmujących szczegółów.

Na górnym i środkowym Śląsku, w południowym cyplu poznańskiego oraz na Mazowszu wschodnio-pruskiem, zamieszkuje około 700,000 Polaków-ewangelików. Rząd pruski stara się wszelkimi sposobami zniszczyć narodowość ich i w tym celu przytłumia wszelki objaw tego ruchu u nich.

W Elku wychodzi od stycznia 1896 "Gazeta Ludowa". Pismo to ma do walczenia z niebywałymi trudnościami. Konserwatyści rządowi założyli dla jego zabicia tygodnik "Gazeta Mazurska", której redaktor, ksiądz germanizator Aleksy z Olsztyńka (Hohenstein), zołyzda całą polskość. Jego gazetę roznoszą oficjalnie woźni sołtysowscy. Od prenumerowania zaś "Gazety Ludowej" odstrasza ją żandar-mi, wójciami, nauczycielami, grożąc sztrafami (karami pieniężnymi niby za coś innego), wysokiem opodatkowaniem itd. Abonentom jej odbierają (pod jakimś oficjalnym pretekstem) t. zw. rentę inwalidów; gdy zaś tak ukarany przestaje utrzymywać prześladowane pismo, to dostaje rentę napowrot. Założyciela tej gazety, Karola Bahrke'go, prześladowano na wszystkie sposoby: za artykuły polityczne wyta-eczano mu procesy, a podczas wyborów do parlamentu niemieckiego, fałszowali kartki wyborcze wójciami, dla zabicia jego kandydatury. Zniechęcony tymi prześladowaniami i zagrożony kilkumiesięcznym więzieniem, wywędrował Bahrke w roku zeszłym do Krakowa. Po nim objął "Gazetę Ludową" p. Paweł Neuhaus. Nowodworski, który uniknął dotąd szczęśliwie zatargów z prokuratorem.

Pan Neuhaus Nowodworski nie zdołał dotychczas tak silnie oddziaływać na lud mazurski, jak Bahrke. Przyczynę w tem upatrywać należy, że zamknął się w zakresie dziennikarskiej roboty, a posterunek "Gazety Ludowej" jak zresztą wszystkich pism polskich w granicach państwa praskiego, wymaga koniecznie, aby był człowiekiem publicznym w szerokim tego słowa znaczeniu.

BOGATA ZEBRACZKA.

We Fryszacie na Śląsku spostrzegł dnia 28 kwietnia policyant Albin Jesch, iż jakaś starsza, lepiej ubrana pani do kilku domów wstąpiła. Ponieważ wydawała mu się podejrzaną, przeto śledził ją przez dłuższy czas, aż w pewnej restauracyi przyłapał ją zebrającą. Wypytywał się jej co do zawodu, przynależności i dokumentów. Twierdzi że pochodzi z Chrzanowa i nazywa się Lina Fijchel i że szuka swego straconego syna. Ponieważ dokumentów nie posiadała, a jej zeznania krzyżowały się, przeto odprowadzono ją do urzędu policyjnego, w którym kierownik policyi te same badania przeprowadzał. Twierdziła, iż posiada tylko 9 kor. 87 hel, kiedy ją jednak zrewidowano, znaleziono pod kapeluszem 230 zł. 7 banknotów angielskich i 2 banknoty pruskie. W ko-szyku, który miał dwa dna, znaleziono książeczkę kasową na 8 zł. i wiele kosztowności. Osoba ta, zamknięta jest we Fryszacie, a chociaż zebrała, posiada majątek wartości kilku tysięcy zł.

KATOLIK.

Humorystyka prześladowań.

Ze Żytomierza, stolicy Wołyńia, piszą: Bieda zawsze z naszym nieszczęsnym polskim językiem, który jest zmorą, stale trapiącą rusyfikatorów wszystkich odcieni. Istnieje tu mnóstwo rozporządzeń niejęsowych gubernatorów, skierowanych przeciwko polskiemu językowi, które nie mają mocy prawa, a obowiązują tylko siłą inercyi. Te zakazy dochodzą często do absurdu; czyż nie jest bowiem n.p. zupełnym absurdem, aby w miastach zaludnionych niemal wyłącznie przez Polaków i żydów, gdzie Rosyanie stanowią tylko żywioł urzędniczy, nie wolno było na szyldach sklepowych używać polskiego języka!

Za ostatniego tu n.p. gubernatora polakożercy Jankowskiego, odkrył któryś z prawowiernych czynowników naraz w Żytomieru nowy "polski bunt" i naturalnie wnet pospieszył z donosem — tak, że aż sam ów gubernator osobiście polecił na miej-sce. I cóż się okazało? Oto jakimś cudem jedynie dotąd ocalały na całe miasto... dwa stare napisy polskie na magazynach, jeszcze z przed roku 1863: "Jubiler Samborski," i drugi "Reperacya parafoli," aż cztery polskie wyrazy! Naturalnie, natychmiast usunięto nie bez grzywny ze strony przestępców... tak buntownicze zgorszenie — i odtąd już ani słówka po polsku na szyldach Żytomierza dojrzeć nie było można.

Aż oto dnia pewnego krakowie, otworzywszy przy jednej z ulic głównych śródmieścia swój zakład, przyozdabia go szyldem, wprawdzie w języku francuskim, bo ten, jak również niemiecki, jest tolerowany, ale co począć z fatalnem słowiano-polskiem nazwiskiem "Pudelko", nie dajęcem się ani znieczyścić... ani do pisowni rosyjskiej zastosować? I tak "Tailleur Pudelko" wytrzymać musiał całą walną wojnę z policją, usiłującą gwałtem przerobić go na "Pudelko"... przyczem tem się podobno obronił, że on jest przecie nie pudel — pies (sobaka,) ale pudelko (koroboczka) i że na pochodzenie swej osoby cd pudłów się nie zgodzi...

Ostatnimi jednak czasy podobne "wykroczenia" nie-co się już łagodnej traktuje, przynajmniej za pierwszy raz grzywny się nie płaci.. a by-wają i inne wypadki. Tak n.p. gdy doniesiono b. gubernatorowi generałowi Trepów, że jakiś fryzjer, tuż naprzeciw pałacu gubernatorskiego, obok szyldu w języku państwowym, umieścił polski "Salon dla panów" — generał przeszedł się z pałacu do tego fryzjera, kazał się ogolić, zapłacił... i napis ów polski pozostał do dziś nie-naruszony.

Dodajmy, że więcej nadto nie ma ani słówka polskiego w gro-dzie nadteterowskim, prócz chyba na sali muzeum wołyńskiego na srebrnym naj-wspanialszym i najpiękniejszym z wieńców, złożonych w dzień odkrycia pomnika Puszki, z napisem: "Wielkiemu pocię słowińskiemu A. Puszkiniowi — od Polaków m. Żytomierza.

Ubrania.

Sprowadziłem wielką ilość ubrań na święta dla mężczyzn, chłop-ców i dzieci, które sprzedawać będą bardzo tanio. Franciszek Melin, 454 ul. Mitchell.

PROMIENIE ROENTGENA

znalazły zastosowanie w badaniu jedwabiu, o ile przy barwieniu obciążony był w celu oszukającego powiększenia wagi solami żelaza, ołowiu itp. Jedwab, przepojony zanadto solami tego rodzaju, nie przepuszcza promieni Roentgena i daje obraz ciemny; im mniej zaś ich posiada, tem jaśniejszym jest jego obraz i to właśnie służy do ocenienia jego wartości. Szczegółowe badania pod tym względem przeprowadziło i skalę ocenienia ustaliło laboratorium chemiczne dla celów tekstylnych A. Hollego i Sp. w Duesseldorfie.

UWAGA.

Czytelników przeprowadzających się prosimy o podawanie zmiany adresu zawczasu albo do redakcyi albo do swego urzędu pocztowego, który nas w takim razie zawiadomi; w przeciwnym razie bowiem giną pojedyncze numery lub zalegają na pocztcie, o ta ostatnia uważa abonenta za nieżyczącego sobie odpowiedniego pisma.

Do czytelników.

Zuwagi, iż literatura nasza jest tak bogata, że z niej korzystają nawet inne narodowości i nawet nieprzyjaciele naszej ojczyzny, co dawniej zakazywali nam czerpania z niej wiadomości, kazują dzisiaj przekładać na swój własny język narodowy; z uwagi nadto, iż nie każdemu znany jest cały zakres tejże literatury i treści pojedynczych jej skarbów, postanowiliśmy gromadzić najcenniejszy ten materiał w tygodnik przeznaczony na księgę okazalą z końcem roku, a to, aby utworzyć tanio doborową bibliotekę domową dla każdej polskiej rodziny w poprawnym dzisiejszym języku polskim. Do tego jednak celu, sięgającego nie na dziś lub jutro, lecz w przyszłe aż pokolenia, nie wystarczy nasze dobre chęci bez poparcia przez wszystkich bez wyjątku polaków. Tych bowiem powieści, z których każda kosztuje \$2.00 nie zdołamy połączyć w jedną księgę za \$1.00, jeżeli się znajdą rodziny polskie, nie pojmujące naszego zamiaru. Na taką zaś księgę przeznaczon jest tygodnik "Zródło" i dla tego uważamy za swój obowiązek objaśnić szanownych czytelników i ojców rodzin o jego znaczeniu i wartości, aby takowy niezwłocznie prenumerowali i nie pozbywali się bezwiednie za \$1.00, tej księgi, która będzie zbiorem kilku ksiąg, kosztujących po kilka dolarów. Dotąd jest "ZRÓDŁO" w rękach 12,000 rodzin polskich.

Ceny targowe.

Mąka.	
Najlepsza.....	\$3.65—3.75 beczka
Piekarska.....	2.65—2.75 worki
Żytna.....	2.75—3.00 beczka
Wiktualy.	
Jaja świeże.....	13c tuzin
Masło "Creamery".....	24½c funt
Masło "Dairy".....	19—20c funt
Ser śmietankowy.....	11½—12c funt
Ser "Brick".....	10—10½c funt
Ser "Limburger".....	10½—11c funt
Cukier.....	10—12c funt
Inne produkty.	
Groch zielony.....	1.00—1.08c buszel
Groch biały.....	80—90c buszel
Groch żółty.....	90c—1.00 buszel
Kapusta.....	\$3.50 50t beczki
Kapusta.....	5.00 beczka
Siano.....	9.00—9.50 tona
Siano mieżsane.....	8.00—9.50 tona
Jarzyny.	
Ogórki.....	1.50—1.75 beczka
Cebula suszona.....	30—35c buszel
Cebula świeża.....	5—10c tuzin
Ziemniaki.....	30—40c buszel
Ziemniaki słodkie.....	3.00—3.50 beczka
Pietruszka.....	5—10c tuzin
Pomidory.....	2.75—3.25 pudło
Owoce.	
Jabłka najlepsze.....	3.00—4.25 beczka
Kalifornijskie gruszki.....	1.75—2.25 pudło
Cytryny.....	2.25—3.25 pudło
Aprikozy.....	5.50 pudło
Drób.	
Kury żywe.....	8c funt
Indyki.....	7c—11c funt
Kaczki.....	7c—10½c funt
Gębie żywe.....	1.00 tuzin
Gębie nieżywe.....	60c tuzin
Mięso.	
Wołowina.....	7—7½c funt
Cielęcina.....	7—9c funt
Wieprzowina.....	6½c funt
Skopowina.....	7½c funt
Jagnięce mięso.....	10c funt
Smalec wieprzowy.....	7½c funt
Kiełbasa.....	od 5c do 12c funt

M. H. WILTZIUS & CO.,
sprowadzają i wyrabiają
kościelne ornamenta,
książki do nabożeństwa

Mamy do sprzedania w największej ilości gatunków i cen. Na książkach do nabożeństw drukuje się imiona nabywców bez osobnej płacy.

Wieńce i bukiety
na muślinie białe róże i zielone liście

Stalorytowe lub litografowane po angielsku, niemiecku i polsku.

PRZYBORY KOŚCIELNE, STATUY, SZATY, STACYE DROGI KRZYŻOWEJ, itd.

Sztandary bractw, odznaki i regalia wyrabia się na obstałunek za krótki zawiadomieniem.

M. H. WILTZIUS & CO., 429 ul. E. Water

Po najlepsze i najnowszej mody
* **FOTOGRAFIE** *
....IDŹCIE DO....
fotografisty, N. L. STEIN,
452 ul. Mitchell, nar. 2giej Ave.

KUPUJCIE
Węgla i Drzewo
od
Nowej Polskiej Sp. Opału,
(The South Side Fuel Company.)
Ceny umiarkowane! Usługa skora!
Główny ofis pod nr. 419 ul. Mitchell
albo u następujących dyrektorów można zamówienie oddać:
Jan Gawin, 703 Windlake ave.
Wład. Pennig, nar. 3ej i Becher.
A. Andrzejewski, 723 Windlake.
P. Zmysłony, 419 ul. Becher.
Jan Nawrocki, 937 5ta ave.
K. Kloss, nar. 3 ave i ul. Mitchell.
Fr. Grutza, 767 1sza ave.

FARMY dla Polaków!
Po DOBRE GRUNTA na farmy.....
Przyjeżdżajcie do starej kwitnącej POLSKIEJ KOLONII
Sobieski, Pulaski, Kraków i Hofa Park
gdzie mieszka przeszło tysiąc rodzin polskich.
Ziemia jest urodzajna, a klarunek nadzwyczaj łatwy. Mamy tu już trzy polskie KOŚCIOŁY i SZKOŁY, wiele sztorów, tartaków i serowni. Są tu dwie koleje żelazne, z których jedna przechodzi przez Sobieski.
Cena gruntów naszych zależy od odległości wsi. Ziemia blisko wsi i kościoła kosztuje więcej, a dalej od środka wsi, kosztuje mniej.
Zapłata od 10 do 20 dolarów lub więcej
posłuży jako pierwsza wpłata zakupna, a reszta może być spłacona w sześciu latach. W przejeździe do Kolonii, nie potrzeba wstępować do Milwaukee, ale wprost jechać do Sobieski.
Po ceny gruntu, mapy i cyrkularze prosimy pisać do
J. J. HOF LAND CO.,
133 Mason Street, Milwaukee, Wis.

Za najtańszą cenę
z pośród wszelkich możebnych.
na składzie u
Jakoba Best,
457-459 East Water.
Szczególnie poleca się nadzwyczaj dobre importowane wino po bardzo umiarkowanej cenie pod nazwą
"HAHNHEIMER KNOPF".

DR. YOUNG,
414-415-416 Germania Building.
Biuro otwarte w niedzielę od 9 do 12

J. J. KIRCHER,
Zabezpieczenie od ognia, Accident Insurance
wypożyczanie pieniędzy.
Pokój 18. New Insurance Building.
Telefon No. 1542.

CZY JESTES GLUCHY??
Każdego rodzaju głuchota jest do wyleczenia, oraz tylko głuchoniemi są niewyleczalni. Nowa i prosta metoda. Szum w uszach wstrzymujemy natychmiast. Opisz w jaki sposób niedomagasz zgłaszać i poradę darmo. Każdy może się czuć w domu bez wielkich wydatków.
"DR DALTONA KLINIKA USZU."
596 La Salle ave., Chicago, Ill.

Konferencja literacka.

„O pieśni gminna! ty arko przymierzaj między dawnymi i młodszy mi laty. W tobie lud składa broń swego rycerza, „Swych myśli przędzę i swych uczuć kwiaty.”

Tymi słowy pieśni Wajdeloty rozpoczął Walery Gostomski swą pogadankę na temat: Znaczenie pierwiastku ludowego w poezji, w Warszawie 6. maja 1900.

Przez wieki poezja europejska, odwróciwszy się od przyrodzonych samorodnych źródeł, czerpała swe natchnienie ze źródeł sztucznie wydobytch z pod gruzów i popiołów starożytności klasycznej. Przechodząc przez różne źródła, zatrzymała ona swe najważniejsze cechy prostoty i prawdy; zaledwie u kilku genialnych poetów występuje pierwiastek ludowy jako żywioł ich twórczości. Zadowolony służą „Dziady.”

Pojęcie owej „pieśni gminnej”, o której mówi poeta, powinno być wzięte jak najszerszej. Jest to pieśń, płynąca przez wieki w głębinach duchowego życia ludu, wątek najistotniejszych jego pragnień i dążeń, najczystszy wyciąg milionów dusz i serc ludzkich.

Według prelegenta należy upatrywać we wyrazie „lud” może najwyższy objaw zbiorowego bytu ludzkiego. Lud jest to zbiór ludzi zjednoczonych w tem, co stanowi najczystsza treść człowieczeństwa. Jeśli jednak pojęcie ludu ma posiadać tak doniosłe znaczenie, to nie można nadawać temu wyrażeniu pospolitego znaczenia, używanego w życiu codziennym dla oznaczenia czegoś, bardzo niższego społecznie.

W poezji, jak i w nas samych, cenimy głównie objawy pewnych dążeń, zaletnych od warunków, otaczających nas odrębną sferą społeczną i cywilizacyjną. W zakresie twórczości poetyckiej stanowią one ostatnie ogół czynników treści i formy, odpowiadających naszym wymaganiom, jako ludzi wyrobionych przez kulturę danego społeczeństwa i danej chwili dziejowej.

W epoce romantycznej, zabobonność i fantastyczność najsilniej oddziaływały na podnieceną chorobliwie wyobraźnię poetycką, dlatego nawet znakomici poeci nie

zdołali wniknąć do ukrytej we wnętrzu zabobonnych wyobrażeń ludowych czysto ludzkiej treści.

Donioślejsze znaczenie osiągnął pierwiastek ludowy w twórczości kilku genialnych poetów nowożytnych, którzy potrafili wyrazić tajemniczy urok ukrytej w nim treści i wydobyli z niej olbrzymie skarby duchowe.

Mickiewicz podjął i rozwiniął w „Dziadach” z fenomenalną potęgą natchnienia to zadanie, aby w czasach późniejszych najbardziej zbliżył się do niego w odczuciu czysto ludzkiej treści pierwiastku ludowego w swych utworach muzycznych. Ryszard Wagner, szczególnie w „Niebungalach” i „Persalfu.”

Nowożytna cywilizacja nie sprzyjała rozwinięciu się pierwiastku ludowego. Ludzkość nowożytna podjęła i rozwiązała wiele zadań w sferze kultury materialnej, lecz w sferze duchowej i moralnej widzimy same zagadnienia i problemy, napędzające niepokojem całe życie społeczne. Jednak poezja literacka cywilizacji z owych warstw społecznych wtedy nawet, gdy się najbardziej oddalała od życia i tradycji ludu, nie mogła się pozbyć pierwiastku ludowego.

Mówiąc dalej o tem, jak przez wpływ nowoczesnych kierunków życia społecznego oddalano się od tego ideału ludowego, jaki tkwi w pierwotnej postaci ludu, zakończył prelegent uwagę, że chociaż prelegent uważa, że chociaż cywilizacja nasza nie wyrzeka jeszcze ostatniego słowa, dotąd rozwija się w kierunku materialnym i nie zdołała przeniknąć do głębin duchowych społeczeństwa. Może jednak wyda to w przyszłości bujny plon, może sprawi pełen rozwój wszystkich sił i zasobów cywilizacyjnych, to wtedy lud prawdziwy zaplanuje w życiu społecznym, a pierwiastek ludowy pełnym blaskiem zajaśnieje w poezji.

W odpowiedzi zaznaczył prof. Karłowicz nieporozumienie, jakie wynika z nadawania przez p. Gostomskiego wyrazowi „lud” znaczenia narodu, uzasadnił następnie znaczenie pierwiastku ludowego i znaczenie typów, branych z baśni i opowieści ludowych, wspomniawszy o tem, że źródłem „Odysei,” „Iliady,” „Ham-

leta” i wielu innych genialnych utworów jest właśnie pierwiastek ludowy.

Szanowny profesor zwrócił również uwagę na dążności ogólnie ludzkie narodów, których nie można łączyć z owym najwyższym ideałem, który odnajduje p. Gostomski w ludzie i wyraził wątpliwość, ażeby cywilizacja miała być właściwie doprowadzić do tej pierwotnej formy ludzkiej dążności pojęci wierz. Forma pierwiastku ludowego, jaki wydobywają poeci, jest sama przez się mało pociągająca, gruba i często naiwna — i tylko dzięki nadaniu jej znaczących form przez samego poetę nabiera pierwiastek ten tak pociągającej zalety.

Wreszcie zwrócił p. Matuśkowski uwagę na indywidualność poetów, którzy pierwiastkom ludowym nadają często własne zupełnie cechy i znamiona.

WYJĄTKOWY FRANCUZ; OJCIEC 41 DZIECI.

New Haven, Conn. Gazety tutejsze donoszą co następują: Tuż za granicą Foster. R.I. mieszka Levi Bresson, francusko kanadyjski farmer. Został on ojcem czterdziestego pierwszego dziecka. 36. z tej liczby żyje i mieszka w różnych częściach Kanady oraz Stanów Zjednoczonych. Bresson jest żonaty trzecią i każda z jego żon rodziła mu bliźnięta, a druga żona powiła mu raz trojaczki. Bresson ma też mnóstwo wnuków i prawnuków, tak że rodzina jego liczy około 150 osób. Dał on więc praktyczną naukę swym ziomkom z Oceanem, na czym polega prawdziwy patriotyzm.

PERŁY Z ŁUSEK RYBICH.

Chemik francuski p. Covert w Lyonie wynalazł sposób roztwarzania łuski rybnej i przeistaczania jej w perły o trwałości i połysku, właściwym zarówno łusce, jak i perłom prawdziwym. Polewa on łuskę wynalezioną przez siebie tajemniczym płynem i poddaje je wysokiemu ciśnieniu, a następnie formuje masę u kształt pereł. Wedle szczegółów, przytoczonych w podaniu o patent, ma się do paracy tej nadawać najlepiej łuska jesiota.

Dom św. Józefa.

Dom św. Józefa dla Polaków i Litewskich wychodźców przyjmuje emigrantów, przybywających do Ameryki, lub odjeżdżających do starego kraju, pośredniczy przy zakupie kart okrętowych i biletów kolejowych, udziela bezpłatnie wskazówek co do podróży, odprowadza na parostatki i dworce, słowem ułatwia uciążliwą dla naszych wychodźców podróż.

Dom św. Józefa stoi pod zarządem Czcig. Sióstr Felicjanek, które z wielką pieczołowitością zajmują się przybyszami. Do nich udać się można po informacje, dotyczące tak Domu św. Józefa jak podróży. Adres: Rev. Mother Superior of the Felician Sisters, 3 Morris str., New York City.

Domem św. Józefa opiekuje się Tow. św. Józefa, którego członkiem każdy być może za miesięczną opłatą \$2. Zarząd tegoż Tow.: ks. dr. J. Dworzak, prezydent; ks. A. Górski, wiceprezydent; ks. J. Strzelecki, kapelan i kasyer; ks. B. Kwiatkowski, sekretarz; ks. Czarnecki, sekretarz prot.

Wszelkie ofiary na Dom św. Józefa i w ogóle sprawy pieniężne, uprasza się adresować do W. Ks. Strzeleckiego, New York City, 54 Stanton st.

Pokwitowanie z odbioru pieniędzy tenże natychmiast nadeszle.

Z poważaniem,

Ks. A. Górski.

Wyłącznie dla młodych krajanców.

Przez wiele lat cierpiąc wskutek nadużywania praw natury w młodości, straciłem setki dolarów na lekarstwach, nie doznawszy ulgi. Nareszcie poradziłem się w czasie mojej podróży do starego kraju pewnego powszechnie znanego, doświadczonego lekarza we Warszawie; ten dał mi lekarstwo, które mi zupełnie uleczyło. Oznajmiłem mój przypadek, dla czego teraz dobrze wyglądam, a ci, którzy podobnie cierpieli, spróbowali tego lekarstwa i wyzdrowieli. Wtenczas przekonam się, iż każdy cierpiący może odzyskać zdrowie, używając tego cudownego leku.

Stary ów lekarz dał mi ten przepis (receptę) a ja w przekonaniu, iż wielu ludzi może doznać błogich skutków z jej użycia, postanowiłem polecić to lekarstwo każdemu z młodych ziomków, potrzebujących kuracji. Nie mam niczego do sprzedania, ani nie żądam pieniędzy. Ogłaszam tę wiadomość jedynie w przekonaniu, że jej wartości dla cierpiących. Kto jej potrzebuje, niech napisze i załączy markę pocztową na odpowiedź, a posłę mu ten przepis po polsku.

KAROL JOHNSON,
Box 502, Hammond, Ind.

Odezwa do czytelników!

Aby dostarczyć czytelnikom polskim wszelkiego rodzaju i wieku materiału dla bibliotek domowych i brackich w poprawnym polskim języku i duchu katolickim; aby umożliwić również dzieciom jak starcom miłą zabawę w czytaniu i przyrzucić cegiełkę do wielkiej budowy uznaczenia naszej emigracji polskiej, wydajemy od 1-go Stycznia, 1899,

tygodnik powieściowy

“ŻRÓDŁO”.

Tygodnik ten zawiera trzy doborowe powieści i nader cenne rozprawki, mające razem stanowić księgę 9x12z końcem roku.

Prenumerata roczna na “ŻRÓDŁO” i “KATOLIK” razem wynosząca będzie... \$2.00

Prenumerata na sam tygodnik “ŻRÓDŁO”..... \$1.00

Prenumerata na sam tygodnik “KATOLIK”..... 1.50

Tak pojedynczo jak i obydwa tygodniki płatne są corocznie lub półrocznie z góry za przekazem pocztowym lub czekami pod adresem wydawcy:

REV. W. GRUTZA,

Cor. Lincoln & First Ave.,
MILWAUKEE, WISCONSIN.

Uprasza się więc Szanownych Czytelników, aby po odebraniu numeru okazywanego zawiadomili redakcję, czy chcą do piśmie prenumerować, gdyż dalsze numery takowego tylko tym pociągają będzie, którzy je piśmiennie lub ustnie zamówili.

SPIS KSIĄŻEK,

kłóre wyszły z druku starannie opracowane językiem poprawnym

i są do nabycia w redakcji.....

“Katolika” i “Źródła”

Nar. Lincoln i Iszej Ave.

GENOWEFA Tom I. — powieść z wieków średnich nadzwyczaj interesująca. Cena 25 centów

BOLESLAW Tom II. Cena 25c

KURPIE—przez J. Korzeniowskiego Cena 25 centów.

HISTORIA POLSKA, Tom I.

z 40 rycinami 50 centów

BIBLIA—Cena 25 centów.

KATECHIZM—mniejszy 10 centów

KATECHIZM—większy 25 centów

Broszura “O NIEZALEŻNYCH” Cena 5 centów.

Przy kupnie większej ilości daje się rabat.

2 loty w South Milwaukee.

Mam dwa loty w South Milwaukee przy katolickim kościele na sprzedaż lub w zamian za mieszkanie własności. Blizszych informacji udzieli Fr. Widorski, 1015 First avenue.

Stowarzyszenie Polaków w Ameryce

pod opieką św. Trójcy w Milwaukee, Wis.

Jedyną polską katolicką organizacją w Stanach Zjednoczonych z najpewniejszą kasą pośmiertną jest Stowarzyszenie Polaków w Ameryce. A więc chcecie Bracia Rodacy swe rodziny zabezpieczyć udajcie się do tej organizacji. Stowarzyszenie Polaków w Ameryce inkorporowane jest od pierwszej chwili jego założenia w roku 1895. Jest ono więc pod kontrolą asekuracyjnego komisarsa Stanu Wisconsin w Madison, do którego Sekretarz Gen. musi rok rocznie przysyłać zaprzysiężone sprawozdanie z dochodu i rozchodu, z ubytku i przybytku członków i wszelkich czynności organizacyjnych. Do Stowarzyszenia Pol. w Ameryce może najmniejsza i największe towarzystwo należeć. Pojedynczych członków nie przyjmuje się. Ko-

niecznie musi należeć do towarzystwa albo do grupy. Grupa złożona przynajmniej z trzech członków, może już przystąpić do Stow. Pol. w A.

gdy więcej ich nie ma na razie. Każde tow. lub grupa nowo-

wstępująca płaci \$5. wstępnego. Stowarzyszenie P. w. A.

przyjmuje na członków od 18go do 50go roku wieku. Ubez-

pieczyć się można według upodobań

to jest na \$450.00, \$600.00, \$750.00 i \$900.00 tak, iż może

się ubezpieczyć najuboższy i najzamożniejszy. Wstępne i miesięczny podatek

podług wieku w załączonej tabeli po-

dane.

Ubezpieczony na \$450.00. odbierze w czasie śmierci jego żony \$150.00

Ubezpieczony na 600.00, odbierze w czasie śmierci jego żony 200.00

Ubezpieczony na 750.00, odbierze w czasie śmierci jego żony 250.00

Ubezpieczony na 900.00, odbierze w czasie śmierci jego żony 300.00

Resztę pośmiertnego wypłaca Stowarzyszenie Pol. w A.

po śmierci członka spadkobiercom lub spadkobiercy, przekazanemu w polisie członka. Wszystkie towarzystwa, które nie

należą do Stowarzyszenia dla ważnych przyczyn i nie mogą

in corpore wstąpić, mogą utworzyć grupę pod tem samem

imieniem tegoż Tow. i częściowo należeć, czyli swerodzinny

ubezpieczyć na wypadek śmierci a tow. może istnieć jak

istniało. Tacy, którzy jeszcze wcale nie należeli lub nie na-

leżą do Towarzystwa, mogą organizować grupy celem wstą-

pienia do Stowarzyszenia Pol. w Ameryce i ubezpieczenia

swych rodzin. Stowarzyszenie Pol. w Am. wypłaca po zawi-

domieniu o wypadku śmierci \$50.00 na pokrycie kosztów po-

grzebowych, w 10-ciu dniach w razie śmierci tak żony jak męża

Po wszelkiej informacji prosimy zgłaszać się do sekretarza jeneralnego pod adresem:

IGNACY GÓRSKI, 728 7ma ave., Milwaukee, Wis.

Zarząd Centralny Stowarzyszenia Polaków w Ameryce:

Stefan Czapłerski, prezydent; Emil Czarnecki, vice-prez.; Ignacy Górski, jen. sekret. Jakób Leszczyński, skarbnik; Józ. Jankiewicz, I. radny; Franciszek Kociej, II. radny; Franciszek Róża II. radny; Ks. Maksymilian Dorczyński, rada duchowny; Dr. K. Wagner, lekarz naczelny.

DOPPELBRAEU

JEST NAJLEPSZE

piwo

W ŚWIECIE

SPRÓBUJJCIE GO.

Powieść bez tytułu.

Przez J. I. Kraszewskiego.

(Ciąg dalszy.)

— Pan będziesz uczył francuskiego języka jego córce! Ot! a co? zły interes? Fein dziewczynka! pierwszy gildy kupiec! ma sklep na Niemieckiej ulicy, a drugiego w Stonimie, ma trzeciego w Grodnie, a w Zelwie to pierwszy na jarmarku! Kto jego nie zna! Dawid Abramowicz Białostocki, pan wie? pan musiał choć słyszeć o nim?

— Nie słyszałem, rzekł zimno Szarski.

— To pan widział sklep jego?

— Nie widziałem.

— Żyd ruszył ramionami.

— On paniczowi dobrze zapłaci!

— Staś pomyślał i zastanowił się nieco.

— Dziękuję ci — rzekł do faktora, dziękuję szczególnie, chodźmy do Dawida Białostockiego; będę dawał lekcje jego córce.

Żydek, który myślał, że akademik nie rychło się na to zgodzi i dla tego tak zalecał Dawida i sklepy jego, znaczenie i bogactwo i córkę, widząc, że Staś łatwo przystał na propozycję, zacołfał się nieco.

— Nu! nu! niech-no ja jemu wprzódz oznajmiej; ale pan umie tego po francusku? „auf Nemunes?”

— Już ciżbym się nie umiał nie podejmować!

— Ja panicza znam! ja paniczowi wierzę! nu!

nu! pogadamy od tego! Ja przyjdę wieczorem. Ale panicz będzie o biednego faktora pamiętał! Żebym ja tylko rzekł słowo, toby sto akademików dobięło się o to miejsce, ale a u f Nemunes! nie powiem nikomu! Ja to umyślnie dla pana wyszuka! A co mnie to już butów kosztuje!

To mówiąc, usłyszawszy u schodach powracających z prelekcji towarzyszy Szarskiego, Żydek zwinął się, pokłonił i drapnął.

Dom Dawida Abramowicza Białostockiego,

kupca pierwszej gildy, położony był przy ulicy Niemieckiej, która nigdy nie należała do najczystszych i najprzyjemniejszych we Wilnie. Seisnięty wśród innych kamienic i zwrócony mieszczeliwie tak, że słońce nigdy do niego nie zaglądało, pomimo wielkości swej i mocnej starej budowy. niewygodny był i smutny. Oprócz dołu miał jeszcze dwa pietra, suteryny zamieszkałe przez posługaczy Dawida, który obszerne prowadząc handel, wielu do niego trzymał pomocników i kilka po strychu rozsypanych izdebek, prawie zawsze pustką stojących. Na dole mieściły się trzy sklepy właściciela, a znaczną część domu zajmowała jego rodzina, składająca się z trzech już pokoleń. Na tyłach mieszkał ojciec Dawida, Abram Białostocki, stary Żyd z długą siwą brodą, urodzony jeszcze w miasteczku, od którego wzięt nazwisko i pamiętający świetne czasy pani Krakowskiej i Wersalu polskiego. Ojciec jego, a dziad Dawida miał niegdyś zajezdny dom w Białymstoku i na kawalerii narodowej, stojącej tam czas jakiś, dorobił się kapitału, z którym Abram na większą już skalę handel rozpoczął.

Starzec żył tu z żoną swoją Ruchlą, prostą i brudną żydowką, w dostatku, ale w niechlujstwie, do którego oboje przez skąpstwo i nałóg przywykli, żyli w izdebkach ciemnych, wilgotnych, zasuniętych w dziedzińce, ciesząc się wnukami swymi i utyskując nad tem, że pokolenie dalsze widzieli coraz dalej odbiegające od prawa Mojżeszowego i zwyczajów tradycyjnych ludu izraelskiego. Stary Abram nosił się jeszcze modą średniowieczną, w spinanym na haftki żupanie długim, okładanym po brzegach wyłogami z aksamitu; a wychodząc na ulicę, co mu się rzadko trafiło, prócz do szkoły, brał nań płaszcz z długimi rękawami, taśmą pod szyją pięty, wysoką łaskę ze skórką srebrną do ręki i wysoki kołpak sobolowy, nieużywany już kształtem budowany. Była to poważna figura ze zgąstem okiem, twarzą zamysloną i posępną, z pochylonymi grzbietem, smutną, ponurą, milczącą. Ruchla, która mniej jeszcze za próg się wydalala, pilnowała się jak on staroświeckiej lamowej założki, perłami sadzonych muszek i dawnego stroju żydowie polskich; trzewiki

nawet nosiła na wysokich korkach, na których choć niewygodnie chodził jej było, dreptała starucha nieustannie, gderając na swoje sługi. Abram nie mieszkał się już wcale do spraw i handlu syna, całkiem oddawszy się nabożeństwu i rozmyślaniom, a Dawid kiedy niekiedy tylko do niego po radę lub z ceremonialnym dla patryarchy rodu pokłonem przychodził. Niczem niezajęty, wszystkie czas spędzał nad Talmudem, nie zrzucając prawie n e filim i zizim, rozpamiętywając komentarzysze uczonych rabinów i dziwiąc się tajemnicom, jakich każda głoska pisma była pełna.

Na pierwszym piętrze, którego okna wychodziły w ulicę, mieścił się Dawid Białostocki i niołowska część rodziny. Dawid już powierzyłownie czuł się mniej być Żydem, a choć jarmutki nie rzucił jeszcze i głowę gołą, pokrywał ją wychodząc na ulicę kapeluszem lub aksamitną czapką, nie nosił żupana, tylko surdut i płaszcz zwyczajny, palone buty, wytwornej roboty, a nawet rękawiczki. Był to męczący bardzo przystojny, z czarnem okiem żywym i bystrem, z brodą wykwiutnie utrzymywaną, w której się siwy włos srebrzył za wczasu poczynął, trochę dumnego wyrazu twarzy, a pewien siebie, jak wszyscy, którym się na świecie poszczęściło i co swe szczęście zwykły przypisywać nie losowi, nie ludziom, ale samym tylko sobie.

On i żona jego mieszkając na pierwszym piętrze kamienicy, urządzone mieli pokoje gościnne z pewnym wykwiutem, ale w nich jednak tyle tylko bawili, ile wymagała konieczność, zwykle zaś przebyli w izdebkach tegoż pietra od dziedzińca i galerii wewnętrznej położonych, których utrzymanie i porządek nie wiele się różniły od czystości i ład u Abramowego mieszkania. Sama jejność, córka bardzo bogatego wileńskiego kupca, niegdyś znakomita piękność, chodziła z głową ogoloną i w muskach; ale suknie na niej już były nowszego kroju i chętna elegancji widocznie się w nich przebiejała. Rączki zdobiła mnóstwem pierścieni, na szabas miała atlasy i aksamity, baptystowe chusteczki bogate szale. To nie przeszkadzało jej bynajmniej zajmować się kuchnią, stać pilnie przy zamieszaniu łózką, przy

pieczeniu gulgów, przesydować u garnków i trudnić się całem kobiecom gospodarstwem, do którego miała pomocnicę, starą żydówkę, zawołaną kucharkę i młodszą służącą, bo Dawid był smakoszem, lubił jeść dobrze i wiele.

Dwoje dzieci Dawidowstwa już daleko dalej w reformie naszło niż oni, bo Salomon chodził do szkół, włosy nosił długie i zrzucił resztki dawnego stroju, a młodzieńca Sarę wychowywano starannie pomimo oszczędności, usiłując z niej zrobić panienkę nie żydówkę. I Salomon i Sara. dzieci rodziców typem wschodniej piękności odznaczających się, wzięły po nich rysy izraelskie w całej ich biblijnej czystości i wdzięku. Oboje byli do siebie podobni z tą tylko różnicą, że ternasty naówczas rok kończąca Sara była od brata, od matki i od ojca piękniejsza. Rzadko nawet w izraelskiej rodzinie, wśród której nie brak niepospolitych piękności, trafi się coś tak wzniosłe i idealnie pięknego jak Sara.... rzekłbyś, wskrzeszona jedna z tych bohaterki Biblii, jedna z tych wdziecznych dziewcząt bo Izraela, które w ognistych wyrazach malują nam księgi święte. W czterastu latach już się zdawała dojrzłą: tak kibić jej wysmukła, zręczna, doskonale uutożniony zachwycała kształtami; tak nie brakło dziewczęcy do wrażeń typu, którego była rzeczywistniem szczęśliwym. Płeć jej nadzwyczajnej, śnieżnej białości, przejrzysta, atlasowa, ledwie się nieco rumie niała na twarzy, tak w cieniu i osłonie od powiewu wiatru, od spiekoty słońca była wypielegnowana. Profil twarzy azjatycki, nadzwyczaj był czystego rysunku i przedstawiał linią nieporównanego wdzięku. Oczy miały siłę wejrzenia potężną; ostrońone niezmiernie długimi rzęsami, nad których arkadą łuk brwi zarysował się puszką jedwabnym. pa trzały ze skromnością dziewczęcy i śmiałością rozpierzeczonego dziecięcia na świat, którego, jeszcze tak mało widziały. Niewielkie czoło, gładkie i jasne jak szybka jeziora w dzień pogodny, zdawało się odbijającym niebo na sobie, tak było spokojne; uśmiech ust odkrywał bielsze od pereł i piękniejsze od nich ząbki.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

